

РЕШЕНИЕ

№ 34266

гр. София, 02.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в
публично заседание на 02.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Елена Гюрова и при участието на прокурора Вихра Попхристова, като разгледа дело номер **10860** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба вх.№ 29872/04.11.2024 г. по описа на АССГ, подадена от "Маршал кредит груп" ООД със седалище в [населено място] и адрес на управление [улица], ет.4, оф.5А, ЕИК по Булстат:[ЕИК], чрез адв.Н., с която е предявен иск срещу Българската народна банка, с претенция за присъждане на сума в размер на 5 065 960 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, причинени на ищеца от Заповед БНБ-02771/11.01.2021 г. на Подуправителя на БНБ, отменена по съдебен ред, ведно със законната лихва върху горната сума от датата на завеждане на исковата молба (04.11.2024 г.) до окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба се твърди, че на 04.02.2020 г. между В. П. Д. като продавач, "DSR–Financial consulting management services" LTD, И., като купувач, и "Маршал кредит груп" ООД като гарант на продавача е сключен предварителен договор за продажба на 75 % от дружествените дялове от капитала на ищеца за обща цена 13 800 000 евро. Според изложеното договорът е предвиждал сключване на окончателен договор до 04.02.2021 г., а в чл.5.4 е била уговорена неустойка в размер на 4 363 637 евро при виновно неизпълнение на задължението за прехвърляне на дяловете. Твърди се, че вредите са причинени от Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. на Подуправителя на БНБ, ръководещ управление "Б. надзор", с която дружеството е заличено от регистъра на финансовите институции по чл.3а от Закона за кредитните институции, като заповедта е отменена по съдебен ред с Решение № 4223 от 04.05.2022 г. по адм.дело № 1211/2022 г. на ВАС, петчленен състав. Ищецът твърди, че издаването на Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. непосредствено

преди настъпването на първоначалния срок е направило невъзможно изпълнението на предварителния договор, тъй като дружеството вече не отговаряло на договорното изискване да бъде вписано като финансова институция и да разполага с необходимите разрешения и регистрации. Посочва, че поради издаването на заповедта страните са подписали анекс от 09.02.2021 г., с който са отложили срока за сключване на окончателния договор до един месец от влизането в сила на окончателен съдебен акт за отмяна на заповедта. С анекса "Маршал кредит груп" ООД е потвърдило дадената гаранция и на основание чл.101 ЗЗД е встъпило в задължението на продавача за заплащане на неустойката по чл.5.4 от предварителния договор. Ищецът поддържа, че макар заповедта впоследствие да е отменена, настъпилите негативни последици за дейността, репутацията и договорните отношения на дружеството не могли да бъдат преодоляни, поради което окончателен договор не бил сключен. Сочи, че с Решение от 18.09.2023 г. по ВАД № 401/2023 г. на Арбитражен съд С. при Сдружение "Правна помощ и медиация" В. Д. и "Маршал кредит груп" ООД са осъдени солидарно да заплатят на купувача договорната неустойка, част от лихвата за забава, законна лихва и разноски. Въз основа на издадения от Софийски градски съд изпълнителен лист от 07.03.2024 г. било образувано изп.дело № 20248510401236 по описа на ЧСИ М. П.. За уреждане на задълженията на 16.05.2024 г. е сключено споразумение за даване вместо изпълнение, по силата на което ищецът по настоящото дело се е задължил да прехвърли на "Ънлимитид интернешънъл солиوشънс" ЕООД 100 % от дружествените дялове в капитала на "Кай енерджи инвест" ЕООД, оценени от страните на 5 065 960 лв. Прехвърлянето е извършено на 31.07.2024 г. Ищецът определя стойността на прехвърлените дялове като пряка имуществена вреда от отменената заповед и поддържа, че без нейното издаване не би се стигнало до неизпълнение на предварителния договор, арбитражно осъждане и последващо разпореждане с актива. Претендират се и направените по делото разноски. В с.з. ищецът се представлява от адв.Н., който поддържа иска, моли Съда да уважи исковата претенция и да присъди разноски по представения списък. В писмени бележки излага подробни съображения за основателността на исковата претенция.

Препис от исковата молба е връчен на ответника Българската народна банка. В срока за отговор искът е оспорен като недопустим, евентуално като неоснователен и недоказан. Ответникът поддържа, че посочената от ищеца правна квалификация по чл.2 ЗОДОВ е неправилна, че претендираната вреда произтича от частноправни отношения, а не от административната дейност на БНБ, както и че специалната разпоредба на чл. 79, ал. 9 ЗКИ изключва отговорността на БНБ при упражняване на надзорни функции, освен при умишъл. По същество се оспорват наличието на вреда, нейният размер и причинната връзка с отменената заповед. Ответникът твърди, че предварителният договор е симулативен и нищожен, а правният статут и представителната власт на посоченото израелско дружество не са доказани с надлежни писмени документи. Излага, че при всяко положение с анекса от 09.02.2021 г. страните са уговорили нов, самостоятелен срок за изпълнение, започнал след окончателната отмяна на заповедта. В рамките на този срок В. Д. се е разпоредил с преобладаващата част от притежаваните дялове в капитала на ищеца в полза на трети лица и сам е направил изпълнението на договора невъзможно. Пзовава се на силата на присъдено нещо на арбитражното решение, с което е установено виновното неизпълнение на продавача и договорната отговорност на "Маршал кредит груп" ООД като встъпил длъжник. БНБ поддържа още, че прехвърлянето на дяловете в "Кай енерджи инвест" ЕООД е последица от доброволно поетата гаранционна отговорност, от арбитражното решение и от последващо частноправно споразумение, а не пряк резултат от административния акт. Сочи, че не е доказано действителната пазарна стойност на прехвърлените дялове да е 5 065 960 лв., тъй като посочената стойност е договорно определена и съответства на номинални величини, без да е извършена

оценителна или счетоводна експертиза. Не било доказано и окончателно намаляване на имуществото на ищеца, доколкото след изпълнение на чуждо задължение той разполага с права във вътрешните отношения с главния длъжник. В с.з. ответникът чрез юрк.Щ. оспорва иска като неоснователен и недоказан и моли Съда да постанови решение, с което да го отхвърли. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В писмени бележки излага подробни съображения за неоснователността на исковата претенция.

С. градска прокуратура чрез прокурор П. дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата претенция и предлага същата да бъде отхвърлена.

Съдът намира за установено следното от фактическа страна:

"Маршал кредит груп" ООД е търговско дружество с капитал 3 000 000 лв., което е било вписано в регистъра на финансовите институции по чл. 3а ЗКИ с регистрационен номер BGR00116 на основание Заповед № РД22-2482/09.12.2009 г. (л.183) на Подуправителя на БНБ, ръководещ управление "Б. надзор". След измененията на нормативната уредба дружеството е пререгистрирано със Заповед № БНБ-52144/01.06.2015 г. (л.185). Към относимия период В. П. Д. е притежавал 9 900 дяла с номинална стойност по 300 лв., представляващи 99 % от капитала, а Д. В. Д. – 100 дяла, представляващи 1 % от капитала. Дружеството е декларирало извършване на дейност по чл.3, ал.1, т.3 ЗКИ – отпускане на кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства.

На 04.02.2020 г. В. П. Д. като продавач, "DSR–Financial consulting management services" LTD, И., като купувач, представлявано от Ш. Ш., и "Маршал кредит груп" ООД като гарант на продавача са подписали двуезичен предварителен договор за покупко-продажба на дружествени дялове (л.19). Предмет на договора са 7 500 дяла, представляващи 75 % от капитала на "Маршал кредит груп" ООД, при обща продажна цена 13 800 000 евро. Договорът предвижда окончателното прехвърляне да се извърши до 04.02.2021 г., като плащането на цената е разсрочено на три части: 9 200 460 евро при прехвърляне на 50 % от капитала, 3 219 540 евро една календарна година след прехвърлянето и 1 380 000 евро до 31.12.2022 г. В клаузите са предвидени условия, свързани с правното и финансовото състояние на дружеството, включително то да притежава валидни регистрации и да не е заличено от регистъра по чл. 3а ЗКИ. В чл.5.4 е уговорена неустойка от 4 363 637 евро при виновно неизпълнение задължението на продавача за сключване на окончателния договор, а "Маршал кредит груп" ООД е поело гаранционни задължения във връзка с изпълнението от страна на продавача.

От представената административна преписка се установява, че в БНБ е постъпил сигнал от Специализираната прокуратура (л. 186), съдържащ данни за образувано наказателно производство, както и информация, относима към оценката за надеждност и репутация на лицето, което притежава квалифицирано участие в дружеството. След извършена проверка и изготвена докладна записка Подуправителят на БНБ, ръководещ управление "Б. надзор", е издал Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. (л.180), с която на основание разпоредби на ЗКИ и Наредба № 26 на БНБ "Маршал кредит груп" ООД е заличено от регистъра на финансовите институции по чл.3а ЗКИ. Заповедта е съобщена на дружеството на 13.01.2021 г.

Заповедта е оспорена по съдебен ред. С Решение № 6754 от 11.11.2021 г. по адм.дело № 13736/2020 г. на Административен съд – София-град жалбата е отхвърлена. Това решение е отменено с окончателно Решение № 4223 от 04.05.2022 г. по адм.дело № 1211/2022 г. на Върховния административен съд, петчленен състав, като е отменена и Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г.

На 09.02.2021 г., след издаването на заповедта и преди приключване на съдебното производство

по нейното оспорване, страните по предварителния договор са подписали анекс (л.151). С чл.1 от анекса е изменен чл.2.2 от предварителния договор, като е уговорено окончателният договор за прехвърляне на дяловете да бъде сключен в срок до един месец, считано от датата на влизане в сила на окончателен съдебен акт на компетентен български съд, с който се отменя Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. Съответно е изменена и клаузата относно планираната дата за сключване на окончателния договор. Предвидено е прекратяване на предварителния договор, ако с окончателен съдебен акт заповедта бъде потвърдена. С анекса "Маршал кредит груп" ООД изрично е потвърдило гаранцията си и е заявило, че на основание чл.101 3ЗД встъпва в задължението на продавача, произтичащо от клаузата за неустойка, ако окончателният договор не бъде сключен по вина на продавача.

В хода на делото ответникът оспори автентичността на предварителния договор, поради което с протоколно определение от 10.07.2025 г. е открито производство по чл.193 ГПК.

В тази връзка беше разпитан свидетелят Ш. Ш., който заяви чрез преводач, че подписът до обозначението Buyer на последната страница на договора е негов, че печатът върху страниците е на представляваното от него дружество и че положеният върху печата подпис на иврит също е негов. Свидетелят посочи, че договорът е подписан в С., бил е доброволен и изгоден за купувача. При предявяване на анекса свидетелят е потвърдил и подписа си върху него, като е обяснил, че поради пандемията документът е бил подписан, сканиран и изпратен.

Във връзка с оспорването е допусната съдебно-почеркова експертиза. От приетото заключение на в.л. Д. В. се установява, че при изследването на оригинала на предварителния договор не са констатирани признаци на техническо пренасяне, копиране или предварителна подготовка на подписа, а подписът, положен за купувача, е изпълнен от Ш. Ш.. Заключение е изготвено след съпоставка с експериментален сравнителен материал, снет пред съда, и не е оспорено от страните. Съдът го кредитира като обективно, компетентно и съответстващо на останалите доказателства.

С окончателната отмяна на заповедта на 04.05.2022 г. е започнал да тече уговореният с анекса едномесечен срок за сключване на окончателния договор. Тъй като 04.06.2022 г. е бил неприсъствен ден, крайният срок е изтекъл на 06.06.2022 г. В този срок окончателен договор с израелското дружество не е сключен.

От справките по партидата на "Маршал кредит груп" ООД в Търговския регистър и от представените договори за прехвърляне на дружествени дялове (л. 86 и сл.) се установява, че през м. май 2022 г., включително с вписвания от 20.05.2022 г., В. Д. е прехвърлил значителна част от притежаваните от него дялове в капитала на дружеството на шест физически лица и едно юридическо лице. В резултат участието му е намаляло от 9 900 дяла на 990 дяла, т.е. от 99 % на 9,9 % от капитала. Тези разпоредителни сделки са извършени в рамките на срока, в който съгласно анекса продавачът е следвало да прехвърли 75 % от капитала на купувача по предварителния договор. Част от дяловете впоследствие са придобити обратно от В. Д. през 2024 г. при цени, съществено различни от цената, по която са били прехвърлени през 2022 г.

Поради неключване на окончателен договор "DSR–Financial consulting management services" LTD е предявило иск пред Арбитражен съд С. при Сдружение "Правна помощ и медиация". С Решение от 18.09.2023 г. по ВАД № 401/2023 г. (л.36) В. П. Д. и "Маршал кредит груп" ООД са осъдени солидарно да заплатят 4 363 637 евро, представляващи договорна неустойка по чл.5.4 от предварителния договор, 50 000 евро като част от претендирана лихва за забава, законна лихва от предявяване на иска пред арбитражния съд до окончателното изплащане, както и разноски.

В мотивите на арбитражното решение е прието, че след окончателната отмяна на заповедта не е съществувала обективна пречка продавачът да изпълни задължението си в новия уговорен срок.

Установено е, че в рамките на този срок той не само не е предприел действия за прехвърляне на дяловете на купувача, но чрез разпореждането им в полза на трети лица сам се е поставил в невъзможност да изпълни предварителния договор. Възраженията за липса на вина, нищожност и прекомерност на неустойката са обсъдени и отхвърлени. "Маршал кредит груп" ООД е било страна по арбитражното производство и е осъдено въз основа на поетото с договора и анекса задължение.

По молба на кредитора Софийски градски съд е издал изпълнителен лист на 07.03.2024 г. (л.50), въз основа на който е образувано изпълнително дело № 20248510401236 по описа на ЧСИ М. П.. От поканите за доброволно изпълнение (л.51 и сл.) и постановлението за разноси (л.53) се установява, че срещу двамата солидарни длъжници е предприето принудително изпълнение за присъдените с арбитражното решение суми, лихви и разноси.

На 16.05.2024 г. между кредитора В. Д. и "Маршал кредит груп" ООД е сключено споразумение за уреждане на задълженията (л.54), произтичащи от арбитражното решение. Съгласно него "Маршал кредит груп" ООД е поело задължение да прехвърли на посочено от кредитора трето лице – "Ънлимитид интернешънъл солюшънс" ЕООД – всички притежавани от него дружествени дялове в капитала на "Кай енерджи инвест" ЕООД, като страните са определили стойност 5 065 960 лв. В. Д. е поел отделно задължение за заплащане на 2 434 040 лв., а кредиторът е опростил останалата част от вземането при изпълнение на споразумението. За изпълнение е предвиден тримесечен срок.

С договор за прехвърляне на дружествени дялове от 31.07.2024 г. (л.67) "Маршал кредит груп" ООД е прехвърлило на "Ънлимитид интернешънъл солюшънс" ООД 100 % от капитала на "Кай енерджи инвест" ЕООД. Сделката е вписана в Търговския регистър. Представените документи доказват извършването на разпореждането, но по делото не е назначена оценителна или съдебно-счетоводна експертиза за действителната пазарна стойност на прехвърленото участие към 31.07.2024 г. Не са представени и доказателства за стойността на нетните активи, задълженията, доходността и перспективите на "Кай енерджи инвест" ЕООД, въз основа на които да се установи, че договорно посочената стойност от 5 065 960 лв. съответства на реалната икономическа стойност на прехвърления актив.

По делото не са представени доказателства за окончателното уреждане на вътрешните отношения между солидарните длъжници във връзка с изпълнението на задължението, нито за погасяване, отказ или обективна несъбираемост на евентуалното вземане на дружеството спрямо лицето, чието договорно неизпълнение е обусловило неустойката. Липсват и доказателства, от които да се установи как прехвърлянето на дяловете е отразено в счетоводството на ищеца и каква е настъпилата в резултат на това нетна промяна в неговия патримониум.

В хода на съдебното производство към доказателствения материал по делото се приобщиха следните писмени доказателства:

Представени от ищеца: С молба от 31.07.2025 г.: Анекс от 09.02.2021 г. към Предварителния договор от 04.02.2020 г.; Постановление от 17.03.2025 г. на СГП за частично прекратяване на досъдебното производство по пр.пр.№ 17871/2022 г.; Определение от 04.04.2025 г. на СГС по ЧНД № 2139/2025 г. за изменение на постановлението на СГП; Извлечение от партидата на "Ънлимитид интернешънъл солюшънс" ООД в Търговския регистър; В с.з. от 04.12.2025 г.: Оригинал на оспорения Предварителен договор от 04.02.2020 г., сключен между В. П. Д. като продавач, "DSR–Financial consulting management services" Ltd като купувач и "Маршал кредит груп" ООД като гарант; Анекс към Предварителния договор, представен като подписан с електронен подпис.

Представени от ответника: С молба от 27.11.2025 г.: Писмо изх.№ БНБ-03223/12.01.2021 г. на БНБ до "Маршал кредит груп" ООД, придружаващо заповедта за заличаване; Справка-извлечение от системата на TNT Bulgaria за проследяване на пратката, с посочена дата на доставка 13.01.2021 г.; Заповед №

БНБ-02771/11.01.2021 г. на Подуправителя на БНБ, ръководещ управление "Б. надзор", за заличаване на "Маршал кредит груп" ООД от Регистъра на финансовите институции по чл.3а, ал.1 ЗКИ; Заповед № РД22-2482/09.12.2009 г. на Подуправителя на БНБ за вписване на дружеството в Регистъра на финансовите институции с регистрационен № BGR00116; Удостоверение BGR00116 за вписване на "Маршал кредит груп" ООД в Регистъра на финансовите институции; Заповед № БНБ-52144/01.06.2015 г. на Подуправителя на БНБ за пререгистрация на ищеца в Регистъра на БНБ по чл.3а ЗКИ като финансова институция; Писмо-сигнал вх.№ БНБ-117559/30.12.2020 г. от прокурор К.Б. при Специализираната прокуратура; Въпросник за надеждност, финансова стабилност и репутация по образец на БНБ на В. П. Д. в качеството му на пряк квалифициран собственик на "Маршал кредит груп" ООД, подаден със заявка за промяна по регистрацията с вх.№ БНБ-123572/08.11.2019 г.; Баланс и отчет за приходите и разходите към 31.12.2019 г.; Баланс и отчет за приходите и разходите към 31.03.2020 г.; Баланс и отчет за приходите и разходите към 30.06.2020 г.; Баланс и отчет за приходите и разходите към 30.09.2020 г.; Справка F1 "Кредити, предоставени на лица от избрана финансова институция за избран отчетен период с балансова експозиция над указана стойност" от информационната система на Централния кредитен регистър към 31.12.2019 г.; Справка F1 от информационната система на Централния кредитен регистър към 31.03.2020 г.; Справка F1 от информационната система на ЦКР към 30.06.2020 г.; Справка F1 от информационната система на ЦКР към 30.09.2020 г.

По делото се прие за **послужване** ВАД № 401/2023 г. на Арбитражен съд при Сдружение Правна помощ и медиация".

При така установената фактическа обстановка Съдът намира от правна страна следното:

Предявеният иск е процесуално допустим. Оспорената заповед е индивидуален административен акт, издаден от орган на БНБ при изпълнение на публичноправни правомощия по ЗКИ, и е отменена по съответния ред с влязло в сила съдебно решение, поради което е изпълнена предпоставката на чл.204, ал.1 АПК. Искът е предявен срещу юридическото лице, в чиято структура се намира органът, издал акта, съобразно чл.205 АПК. Обстоятелството, че в исковата молба е посочена неточна правна квалификация, не определя допустимостта на претенцията, тъй като съдът е длъжен да даде правилната квалификация според изложените факти и заявления петитум. Твърденията са за вреди от отменен административен акт и следва да бъдат разгледани по чл.1, ал.1 ЗОДОВ във вр.с чл.203 и сл. АПК.

Възражението, че претендираната вреда е свързана с частноправни отношения, не води до недопустимост на иска. Дали конкретното имуществено намаление е пряка и непосредствена последица от административния акт, или е резултат от други юридически факти, е въпрос по основателността на претенцията. По същия начин възражението по чл.79, ал.9 ЗКИ за липса на умисъл е материалноправно и не обуславя оставяне на иска без разглеждане. С оглед изводите по останалите елементи от фактическия състав не е необходимо настоящият състав да основава решението си на приложното поле на тази специална разпоредба.

Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Съгласно чл.4, ал.1 ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. За да възникне правото на обезщетение, следва кумулативно да са налице незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие, действително настъпила вреда и пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразността и вредата. Липсата на която и да е от тези предпоставки обуславя неоснователност на иска.

По силата на чл.154, ал.1 ГПК ищецът носи доказателствената тежест да установи фактите, от които извлича благоприятните за себе си последици – вида и размера на вредата и причинната ѝ връзка с отменения акт. Незаконосъобразността на заповедта е установена с влязлото в сила решение на ВАС и не подлежи на ново доказване. Самата отмяна обаче не създава презумпция, че всяко последващо неблагоприятно имуществено развитие е причинено от акта.

Под вреда по смисъла на чл.4 ЗОДОВ следва да се разбира отрицателната разлика между имущественото

състояние на увредения след вредоносното събитие и състоянието, което би съществувало при нормалното развитие на отношенията без това събитие. При претенция за претърпяна загуба е необходимо да се установи действително, окончателно и оценимо намаляване на актива или увеличаване на пасива на ищеца. Договорното обозначаване на определена стойност не замества доказването на действителния икономически размер на имущественото намаление.

Причинната връзка е зависимост, при която противоправното деяние е необходима и адекватна предпоставка за настъпването на конкретната вреда, а вредата е негово пряко и непосредствено следствие. Тя не се презумира от наличието на отменен административен акт, а подлежи на самостоятелно установяване. Когато между акта и твърдяното имуществено намаление стоят последващи самостоятелни действия на трети лица, договорни решения на самия ищец или нови правопораждащи факти, следва да се прецени дали те само реализират създадената от акта опасност, или представляват нова и самостоятелна причина за резултата.

В случая е безспорно, че издаването на Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. е създало пречка за изпълнение на предварителния договор към първоначално уговорената дата 04.02.2021 г. Именно поради това страните са сключили анекса от 09.02.2021 г. Правното значение на анекса обаче е, че те са уредили последиците от настъпилата пречка и са заменили първоначалния срок с нов, обвързан с окончателния резултат от съдебното производство. Те са предвидили две възможности: при потвърждаване на заповедта договорът да се прекрати, а при отмяната ѝ окончателният договор да се сключи в едномесечен срок. По този начин действието на заповедта до отмяната ѝ е било договорно отчетено и не е пораздало автоматично задължение за неустойка.

След отмяната на заповедта на 04.05.2022 г. е възникнал нов, самостоятелен период за изпълнение до 06.06.2022 г., през който отмененият акт вече не е съществувал в правния мир и договорната пречка е била отстранена. В този период продавачът е разполагал с възможност да изпълни задължението си. Вместо това той е прехвърлил по-голямата част от дяловете си на трети лица и е останал с участие, недостатъчно за изпълнение на предварителния договор. Именно тези действия са превърнали несклучването на окончателния договор в виновно неизпълнение и са породили договорното задължение за неустойка.

Този въпрос е разрешен и с арбитражното решение от 18.09.2023 г. "Маршал кредит груп" ООД е било страна по арбитражното производство. Съгласно чл. 41, ал. 3 ЗМТА с връчването му арбитражното решение става задължително за страните и подлежи на принудително изпълнение. В практиката на Върховния касационен съд – Решение № 60081 от 26.07.2021 г. по търг.дело № 95/2020 г. и Решение № 50158 от 12.12.2022 г. по търг.дело № 1133/2021 г., е прието, че арбитражното решение поражда сила на присъдено нещо със същото съдържание и обективни предели като съдебното решение и подлежи на зачитане от държавните съдилища. Поради това настоящият съд не може в спор с участието на осъдения по арбитражното дело длъжник да приеме, че договорното задължение е възникнало на друго основание или че установеното неизпълнение се дължи на обстоятелство, което е било обсъдено и отхвърлено в арбитражното производство.

Зачитането на арбитражното решение не означава, че мотивите му сами по себе си се ползват със сила на присъдено нещо извън предмета на разрешения спор. Обвързващо е установеното материално право – съществуването на вземането за неустойка срещу В. Д. и "Маршал кредит груп" ООД, основано на валиден предварителен договор, анекса и виновното несклучване на окончателния договор в новия срок. Фактите по настоящото дело, включително вписаните прехвърляния на дялове през м. май 2022 г., водят и при самостоятелна преценка до същия извод.

Поради това не може да се приеме тезата на ищеца, че задължението по арбитражното решение е пряко породено от заповедта на БНБ. Източникът на задължението на "Маршал кредит груп" ООД е поетата от него частноправна гаранция и встъпването в дълга по чл.101 ЗЗД, а непосредственият правопораждащ факт за неустойката е виновното неизпълнение на продавача след отпадането на административната пречка. Между отменената заповед и осъждането на дружеството стоят анексът, новият срок за изпълнение, разпоредителните сделки на продавача, арбитражното производство и влязлото в сила арбитражно решение. Тези юридически факти имат самостоятелно правно значение и прекъсват твърдяната непосредственост на причинната връзка.

Неоснователен е доводът, че поведението на В. Д. не може да има значение, защото ищецът е отделен

правен субект. Действително неговата вина не може автоматично да бъде отъждествена с изключителна вина на дружеството по чл.5, ал.1 ЗОДОВ. Искът обаче не се отхвърля поради приписване на чужда вина, а защото претендираната имуществена тежест произтича от договорната конструкция, при която самото дружество доброволно е обезпечило точно това неизпълнение и е встъпило като длъжник. Самостоятелната правосубектност на ищеца не превръща поетото от него частноправно задължение в пряка последица от административния акт.

Не е налице пряка причинна връзка и между заповедта и конкретното разпореждане с дяловете в "Кай енерджи инвест" ЕООД. Прехвърлянето е извършено повече от две години след отмяната на заповедта, въз основа на споразумението от 16.05.2024 г. за даване вместо изпълнение. Със споразумението кредиторът и двамата солидарни длъжници са определили начина, стойността и разпределението на изпълнението, както и размера на опростената част от вземането. Това е ново частноправно съглашение, основано на преценка на страните за уреждане на вече установено с арбитражно решение задължение. Дори споразумението да е било икономически оправдано с оглед ограничаване на изпълнителните разноси, то не променя непосредствения източник на задължението и не заличава самостоятелното значение на договорните решения.

Наред с липсата на причинна връзка, ищецът не е доказал и размера на твърдяната вреда. Доказано е, че е прехвърлил 100 % от дяловете в "Кай енерджи инвест" ЕООД и че в споразумението страните са им приписали стойност 5 065 960 лв. Тази договорно определена стойност обаче не доказва сама по себе си пазарната стойност на актива. Дружественият дял представлява съвкупност от членствени права, чиято икономическа стойност зависи от имуществото, задълженията, финансовите резултати и перспективите на дружеството. Номиналният размер на капитала или стойността, приета между страните с оглед погасяване на конкретно вземане, не е непременно равна на действителната стойност на участието.

Въпреки дадените указания за доказателствената тежест, ищецът не е поискал експертиза и не е представил годишни финансови отчети, оценителски доклад или други обективни данни, позволяващи съдът да определи стойността на прехвърления актив към датата на сделката. Съдът не може да замести липсващите специални знания с договорното твърдение на страните по споразумението. Поради това не е установено, че имуществото на ищеца е намаляло точно с претендираните 5 065 960 лв.

Не е установен и окончателният нетен имуществен ефект от изпълнението. "Маршал кредит груп" ООД е изпълнило задължение, възникнало солидарно с В. Д.. В зависимост от характера на вътрешното им правоотношение изпълнителят съдължник или обезпечител разполага с права за уреждане на понесената тежест спрямо лицето, чието неизпълнение я е причинило. По делото не е доказано тези права да са погасени, отказани или несъбираеми. Липсва и счетоводно изследване дали срещу намаляването на един актив в патримониума на ищеца е възникнало или е останало друго вземане. Без такава преценка не може да се приеме, че е налице окончателна претърпяна загуба в заявения размер.

Възраженията на ответника за симулативност и нищожност на предварителния договор не следва да бъдат възприети. Автентичността на подписа за купувача е доказана със свидетелските показания и съдебно-почерковата експертиза. Самото несъответствие между договорната цена и последващи сделки с отделни дялове, както и поведението на страните след договора, не са достатъчни за установяване на абсолютна симулация. Освен това валидността на договорното правоотношение и съществуването на вземането за неустойка са установени в арбитражното производство, по което ищецът е бил страна. Тези възражения следователно не обосновават отделно основание за отхвърляне, но и не отстраняват липсата на причинна връзка и доказан размер на вредата.

Съдът намира, че макар да е налице отменен като незаконосъобразен административен акт, не са доказани останалите кумулативни предпоставки по чл.1, ал.1 и чл.4 ЗОДОВ. Претендираното имуществено намаление не е пряка и непосредствена последица от Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г., а е свързано с последващо виновно неизпълнение на предварителния договор, с доброволно поета от ищеца гаранционна отговорност, с арбитражното осъждане и със самостоятелно споразумение за уреждане на дълга. Отделно от това действителният размер на загубата не е установен.

Така установената липса на елементи от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ води до неоснователност на исковата претенция. Същата следва да бъде отхвърлена изцяло като неоснователна и недоказана.

Предвид неоснователността на главния иск, такава се явява и претенцията за законна лихва, предвид акцесорния ѝ характер.

При този изход на спора предявената от ответника претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение се явява основателна. На основание чл.10, ал.4 ЗОДОВ във връзка с чл.37 от Закона за правната помощ и чл.25, ал.1 и ал.2 от Наредбата за заплащането на правната помощ, с оглед фактическата и правната сложност на делото и извършените процесуални действия, в полза на Българската народна банка следва да бъде присъдено възнаграждение за един юрисконсулт в размер на 255,65 €, равностойни на 500 лв.

Така мотивиран, Административен съд – София-град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от "Маршал кредит груп" ООД със седалище в [населено място] и адрес на управление [улица], ет.4, оф.5А, ЕИК по Булстат:[ЕИК], иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ срещу Българската народна банка със седалище в [населено място] и адрес пл."К. А. I" №1, за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 2 590 184,22 евро, представляващи равностойността на 5 065 960 лв., твърдени като причинени от отменена по съдебен ред Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. на Подуправителя на БНБ, ръководещ управление "Б. надзор", ведно със законната лихва върху сумата от 04.11.2024 г. до окончателното ѝ изплащане, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА "Маршал кредит груп" ООД със седалище в [населено място] и адрес на управление [улица], ет.4, оф.5А, ЕИК по Булстат:[ЕИК], да заплати на Българската народна банка със седалище в [населено място] и адрес пл."К. А. I" №1, юрисконсултско възнаграждение в размер на 255,65 евро (двеста петдесет и пет евро и 65 евро цента).

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд с касационна жалба или касационен протест в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: